

Kouvolan kaupungin meluselvitykseen liittyvän pehmoGIS-kyselyn yhteenveto

Talvi 2016

Kuva: Junia Korian sillalla, Leif Malmström

Kouvola®

Tekniikka- ja ympäristöpalvelut

1. Kyselyn alkutilanne

Kouvolan kaupunki teettää meluselvitystä, jossa mallinnetaan tie-, raide- ja lentoliikenteestä sekä eri pistelähteistä (esim. teollisuuslaitoksista) aiheutuva melutaso ja määritetään lisäksi hiljaiset alueet. Meluselvitykseen sisällytetään mittaus- ja mallinnustiedon lisäksi asukaskyselyn avulla saatua tietoa asuinalueiden meluavista kohteista sekä hiljaisiksi koetuista alueista.

PehmoGIS-kysely suoritettiin 1.5.–30.6.2015. Linkki kyselyyn oli Kouvolan kaupungin www-sivulla www.kouvola.fi. Kyselyn julkinen osoite oli <http://maptionnaire.com/fi/436/>

2. Kyselyn sisällöt

Kysely toteutettiin otsikolla: ”Missä meluaa, missä nautit hiljaisuudesta?”

Kyselyn eri osiot olivat:

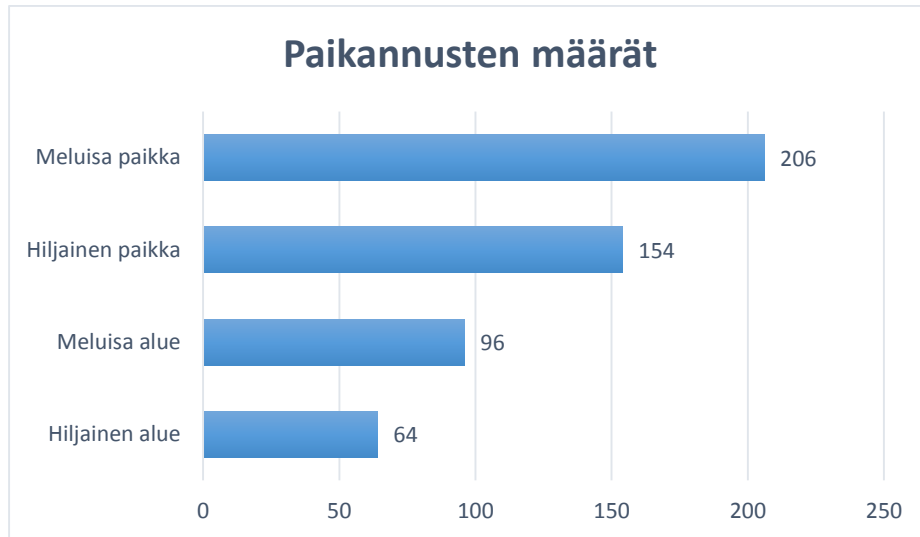
- 1/4 Onko lähiympäristössäsi tai omalla asuinalueellasi sinulle tärkeitä hiljaisia paikkoja tai alueita? Entä sinua häiritseviä meluisia paikkoja tai alueita? Merkitse karttaan. Voit etsiä haluamasi paikan Kouvolan alueelta raahaamalla ensin karttaa sekä zoomaamalla tarvittaessa. Merkitse paikka siirtämällä karttaa tai neulaa (tallenna yläreunasta) tai rajaa alue. Tämän jälkeen avautuu erillinen kysymysikkuna, jossa voit antaa tarkempia tietoja kyseisestä kohteesta. Merkitse halutessasi useampia kohteita.
- 2/4 Kuvaile halutessasi tarkemmin paikkaa ja hiljaisuuden kokemustasi.
- 3/4 Melun aiheuttaja (voit valita useamman vaihtoehdon): Liikenne, Teollisuus, Viihde- ja vapaa-ajan tapahtumat, Ampumarata, Moottorirata, Muu, mikä?
- 4/4 Kuvaile halutessasi tarkemmin melua, sen aiheuttajaa ja melun esiintymistä.

3. Kyselyn vastaukset

- Aineisto kerättiin 1.5.–30.6.2015.
- Kyselyyn vastanneiden määrä oli 310.
- Paikannuksia tehtiin yhteensä 520 kpl.
- Sivustoilla kävi vierailijoita (mukaan luettuna ne, jotka eivät vastanneet mitään) 890 kpl.
- Vastauksista ja paikannuksista tehtiin erilaisia kaavioita, karttoja ja yhteenvetoja.

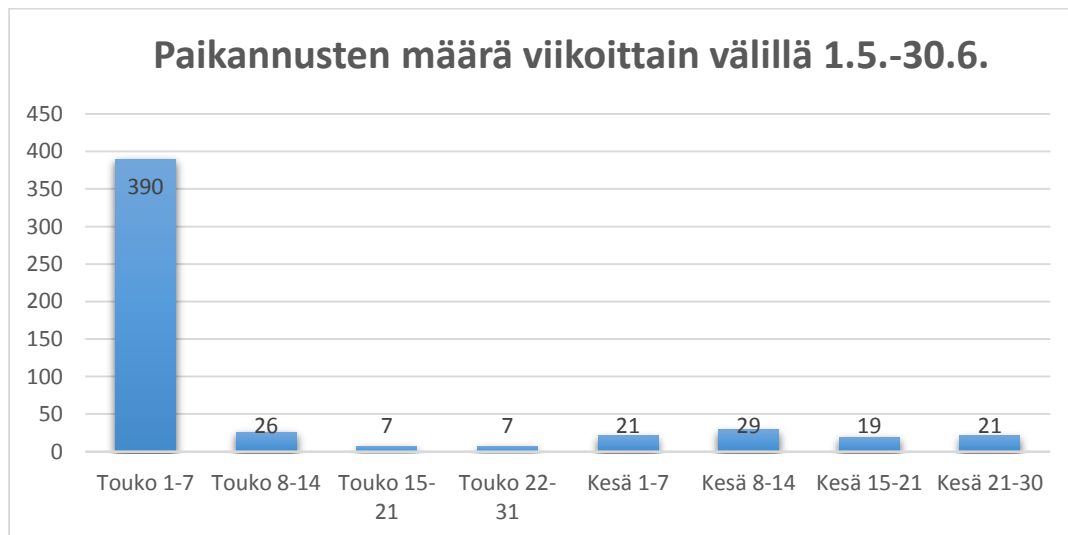
4. Paikannukset

Paikannusten määrät hiljaiselle ja meluisalle paikalle sekä hiljaiselle ja meluisalle alueelle on esitetty seuraavassa kuvassa. Meluisille paikoille ja alueille tehtiin yhteensä 302 paikannusta. Hiljaisille paikoille ja alueille tehtiin jonkin verran vähemmän paikannuksia, yhteensä 218. Joitakin paikannuksia tehtiin myös Kouvolan kuntarajojen ulkopuolelle, mutta niitä ei ole huomioitu tarkemmissa pohdinnoissa.

Kaavio 1. Paikannusten määrät.

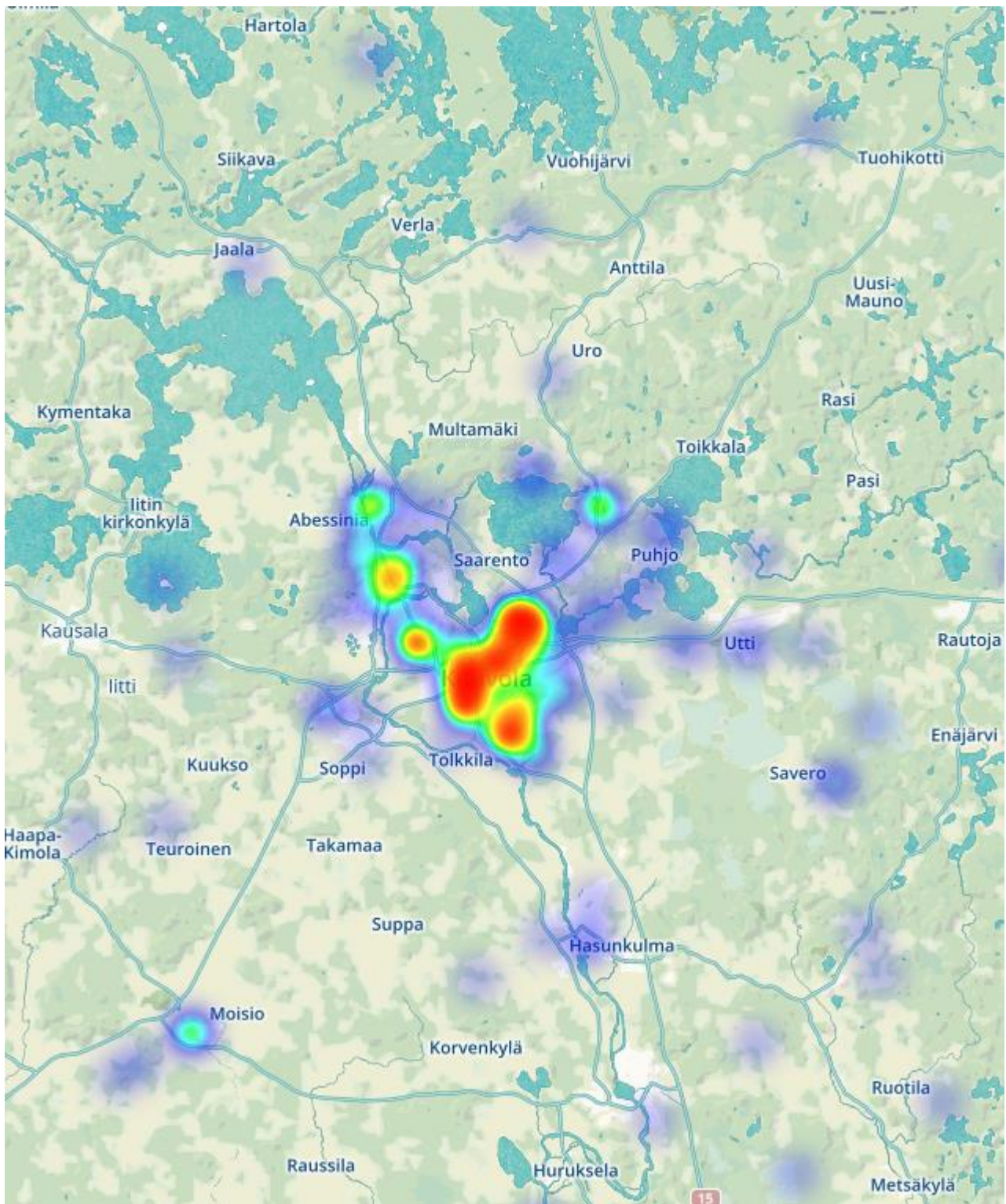
Ohessa on esitetty kyselyn aikana 1.5.–30.6.2015 tehtyjen paikannusten ajankohta viikoittain. Suurin osa paikannuksista on tehty heti ensimmäisten seitsemän päivän aikana, kun kysely avautui. Toukokuun lopulla oli selvästi hiljaisempaa. Kesäkuussa paikannuksia tehtiin melko tasaisesti eri viikkojen aikana.

Kaavio 2. Paikannusten määrä viikoittain.

Paikannusten yhteydessä kirjattuja tarkempia, yksityiskohtaisiakin kuvailuja hiljaisesta tai meluisasta paikasta tai alueesta ei julkaista tässä raportissa. Ne jäävät Kouvolan kaupungin käyttöön ja niitä käytetään mm. meluselvitystyön seuraavassa vaiheessa meluntorjuntatoimien suunnittelun yhteydessä.

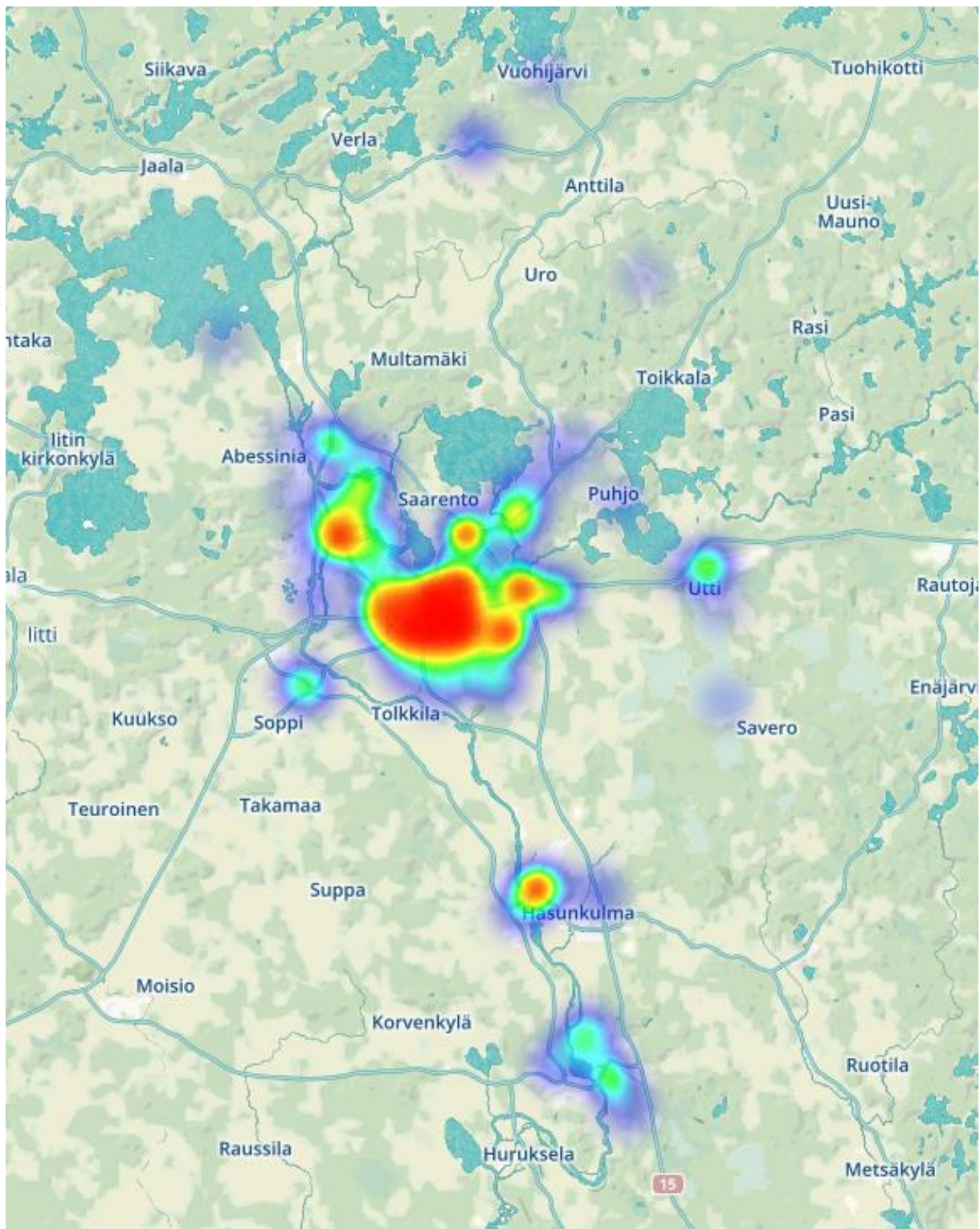
Seuraavissa kuvissa (kuvat 1 ja 2) on esitetty hiljaisten ja meluisien paikkojen paikannusten määrät lämpökarttakuvana. Mitä punaisempi alue on, sitä useampi paikannus sille alueelle on tehty.

Kuva 1. Hiljaiset paikat, paikannusten määrä lämpökarttakuvana.

Hiljaisten paikkojen paikannuksia tehtiin pääasiassa Kouvolan ja Kuusankosken keskustoihin. Ehkä hieman yllättäenkin vain yksittäisiä paikannuksia tehtiin haja-asutusalueelle. Tämän selittänee se, että kyselystä ovat mahdollisesti enemminkin kiinnostuneet ja siihen vastanneet sellaiset henkilöt, jotka haluavat tuoda esiin meluhaittaa aiheuttavia kohteita eikä niinkään hiljaisia alueita. Meluhaittaa koetaan lähtökohtaisesti enemmän liikekeskuksissa sekä isojen liikenneväylien ja rautateiden varsilla.

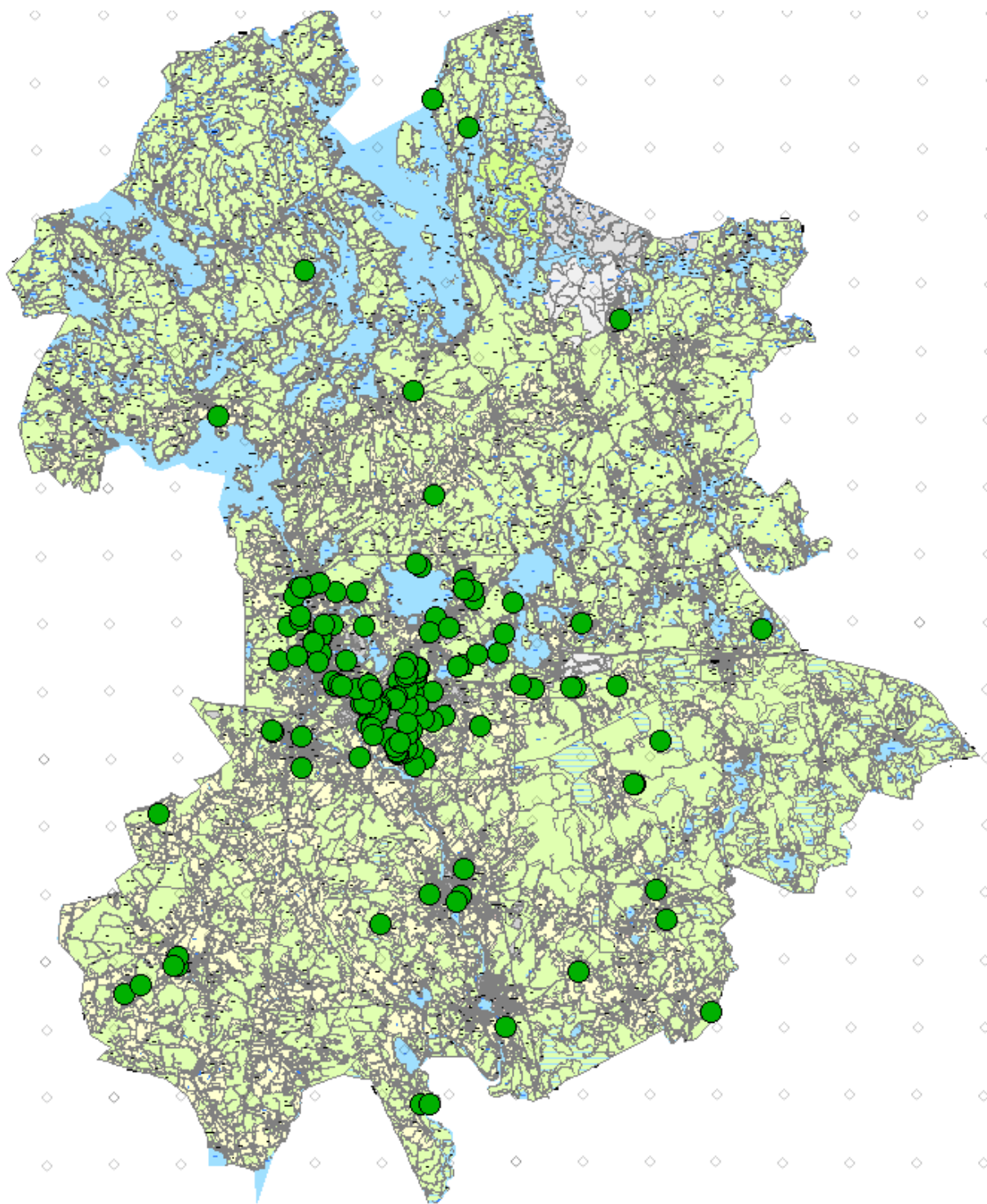
Meluisien paikkojen paikannukset tehtiin myöskin pääasiassa Kouvolan ja Kuusankosken keskustoihin, mutta myös Myllykoskelle ja Anjalaan.

Kuva 2. Meluisat paikat, paikannusten määrä lämpökarttakuvana.

5. Hiljaiset paikat

Hiljaisille paikoille tehtiin kyselyssä kaikkiaan 154 paikannusta. Hiljaisten paikkojen kaikki paikannukset on esitetty alla kuvassa 3.

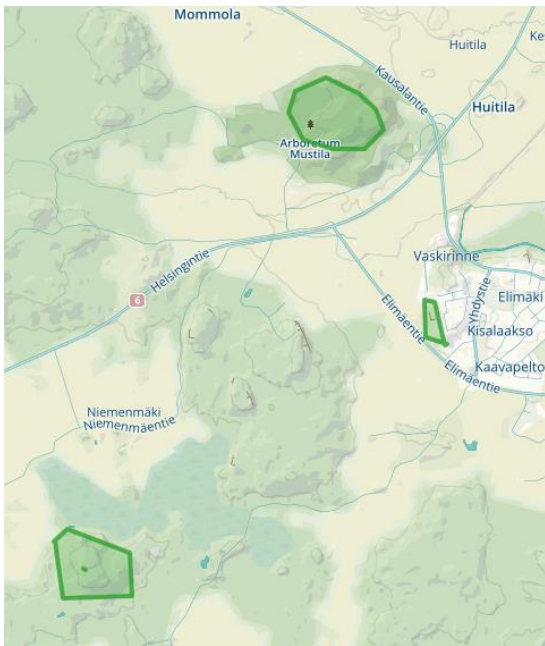
Kuva 3. Hiljaiset paikat, koko Kouvola.

Hiljaisissa paikoissa on myös paikannettu aivan välittömästi oman asuinpaikan lähialueita, kuten ”oma piha” ja yleisemmin asuinalueista on mainittu mm. Alakylä, Elimäen kk, Husunkulma, Jokela, Karhulankylä, Kaunisnurmi, Lehtomäki, Markantontti, Palolankuja, Pilkanmaa, Ravimiehentie, Rekola, Tanttari, Tähtee, Utti, Vahtero ja Voikkaa.

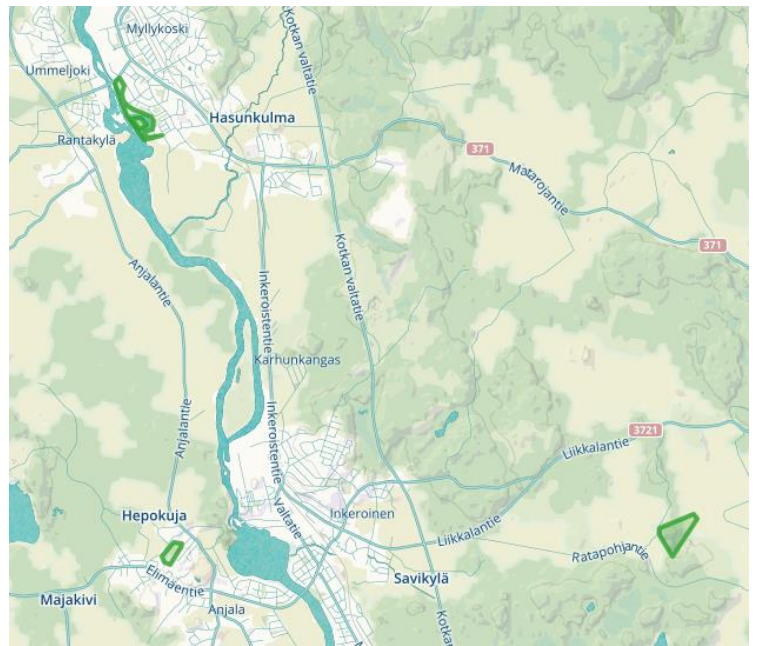
[illegible]

Kuva 4. Hiljaiset paikat, keskusta.

Kuva 7. Hiljaiset alueet, Kouvola, Kuusankoski, Valkeala.

Kuva 8. Hiljaiset alueet, Elimäki.

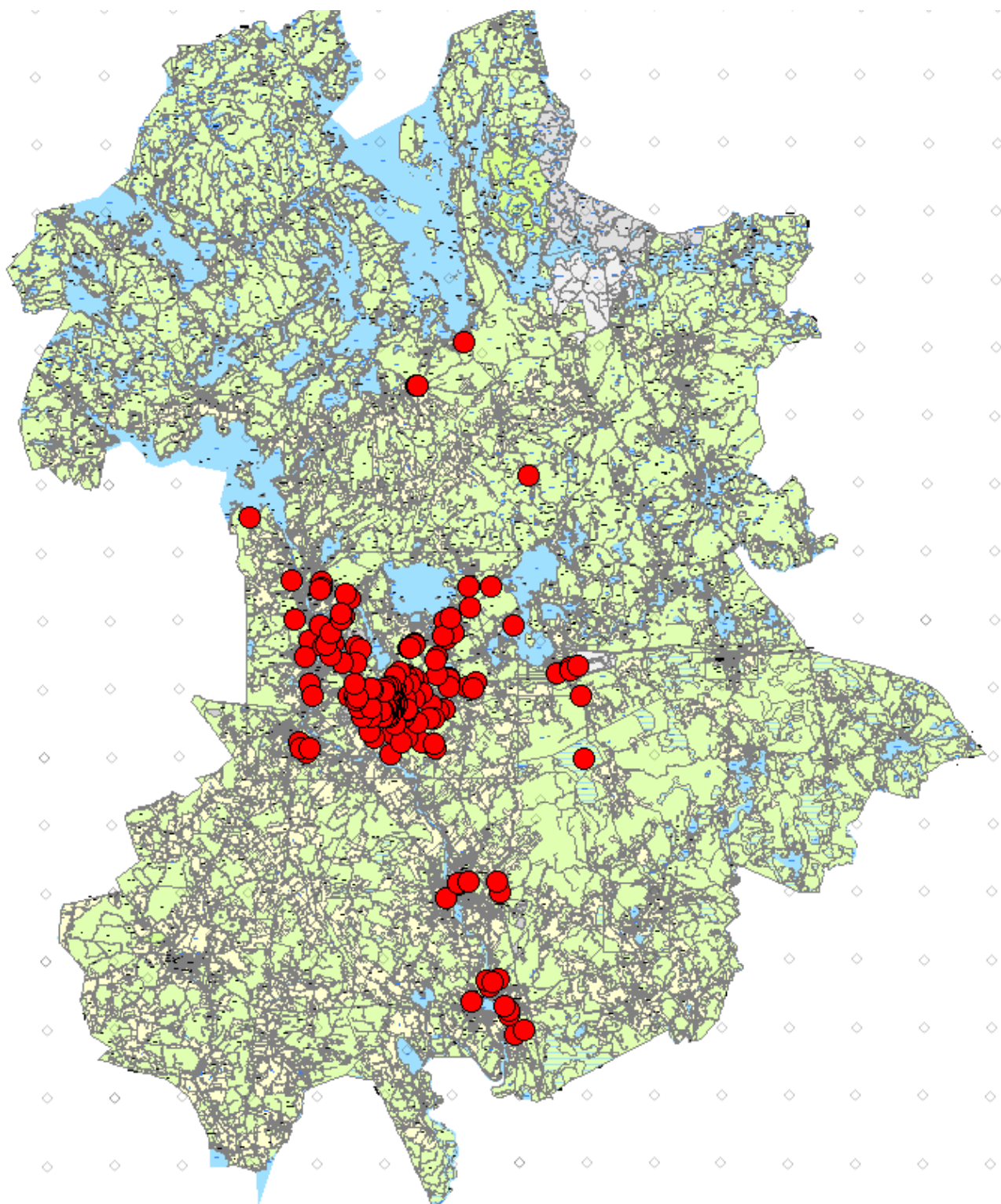

Kuva 9. Hiljaiset alueet, Anjala.

Eteläisestä Kouvolasta hiljaisiksi alueiksi on Elimäeltä mainittu Elimäen pururata sekä Mäyrämäen ja Mustilan alueet, Anjalasta Paaranmäki ja Huhkainvuori ja Myllykoskelta Koivusaaren alue.

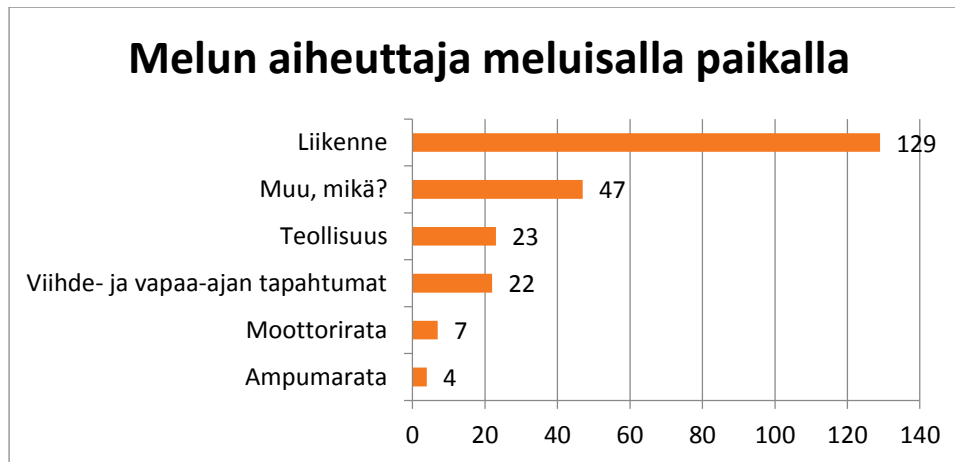
7. Meluisat paikat

Meluisille paikoille tehtiin kyselyssä kaikkiaan 206 paikannusta, jotka on esitetty kuvassa 10.

Kuva 10. Meluisat paikat, koko Kouvola.

Meluisalla paikalla melun aiheuttajaksi on koettu pääasiassa liikenne, 129 kpl 206 paikannuksesta, ja seuraavaksi ”Muu, mikä?”, 47/206. Teollisuuden aiheuttamaa melua on paikannettu 23 kpl, viihde- ja vapaa-ajan tapahtuminen melua 22 kpl, moottoriratojen 7 kpl ja ampumaratojen aiheuttamaa melua 4 kpl (kaavio 3).

Kaavio 3. Melun aiheuttaja meluisalla paikalla.

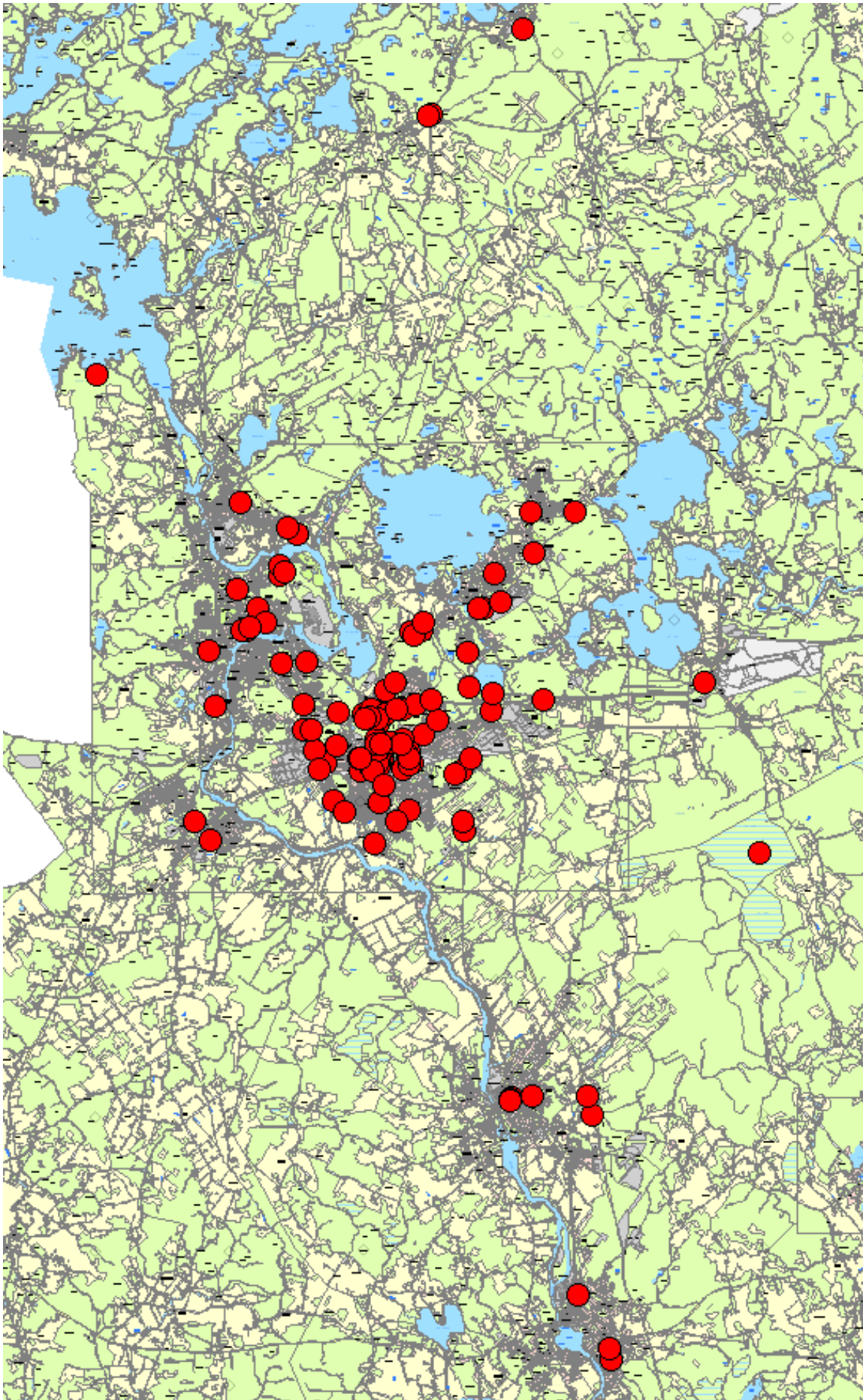
Melun aiheuttajia (232 kpl) on yhteensä enemmän kuin melun paikannuksia yhteensä (206 kpl), koska yksi vastaaja on voinut asettaa samalle melupaikannukselle useamman eri melun aiheuttajan.

7.1. Meluisan paikan paikannukset melun aiheuttajan mukaan

Kuvissa 11–16 on esitetty meluisat paikat edellä esitetyn melun aiheuttajan mukaan sellaisilla karttarajauksilla, että niihin on saatu mahtumaan suurin osa paikannuksista.

Paikannukset, joissa melun aiheuttajana liikenne

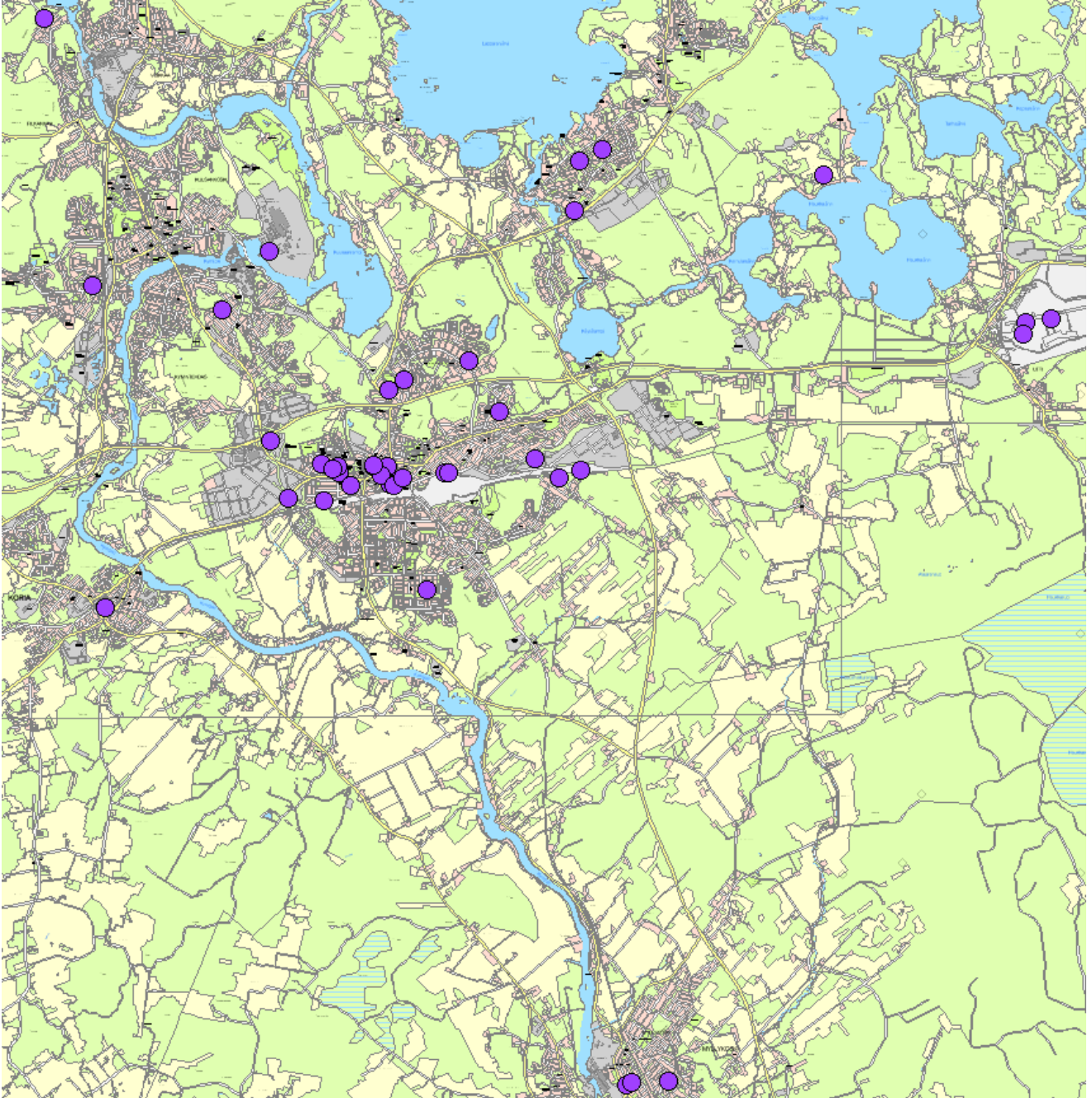
Liikenteen aiheuttamaa melua (kuva 11) on paikannettu ja kirjattu aiheutuvaksi erityisesti VT15 ja VT6 liikenteestä. Lisäksi liikenteen aiheuttamaa melua on ilmoitettu aiheutuvan keskustojen katuliikenteestä, erityisesti tehtaille suuntautuvasta raskaasta liikenteestä sekä esim. Kuusaantien, Voikkaantien, Anjalantien, Alakyläntien ja Karjalankadun liikenteestä. Vapaissa vastauksissa erottuu ryhmänä myös maininta, ettei nopeusrajoituksia noudateta, mistä johtuen meluhaitta on liiallinen.

Kuva 11. Meluisat paikat, aiheuttajana liikenne (punainen pallo).

Paikannukset, joissa melun aiheuttajana ”Muu, mikä?”

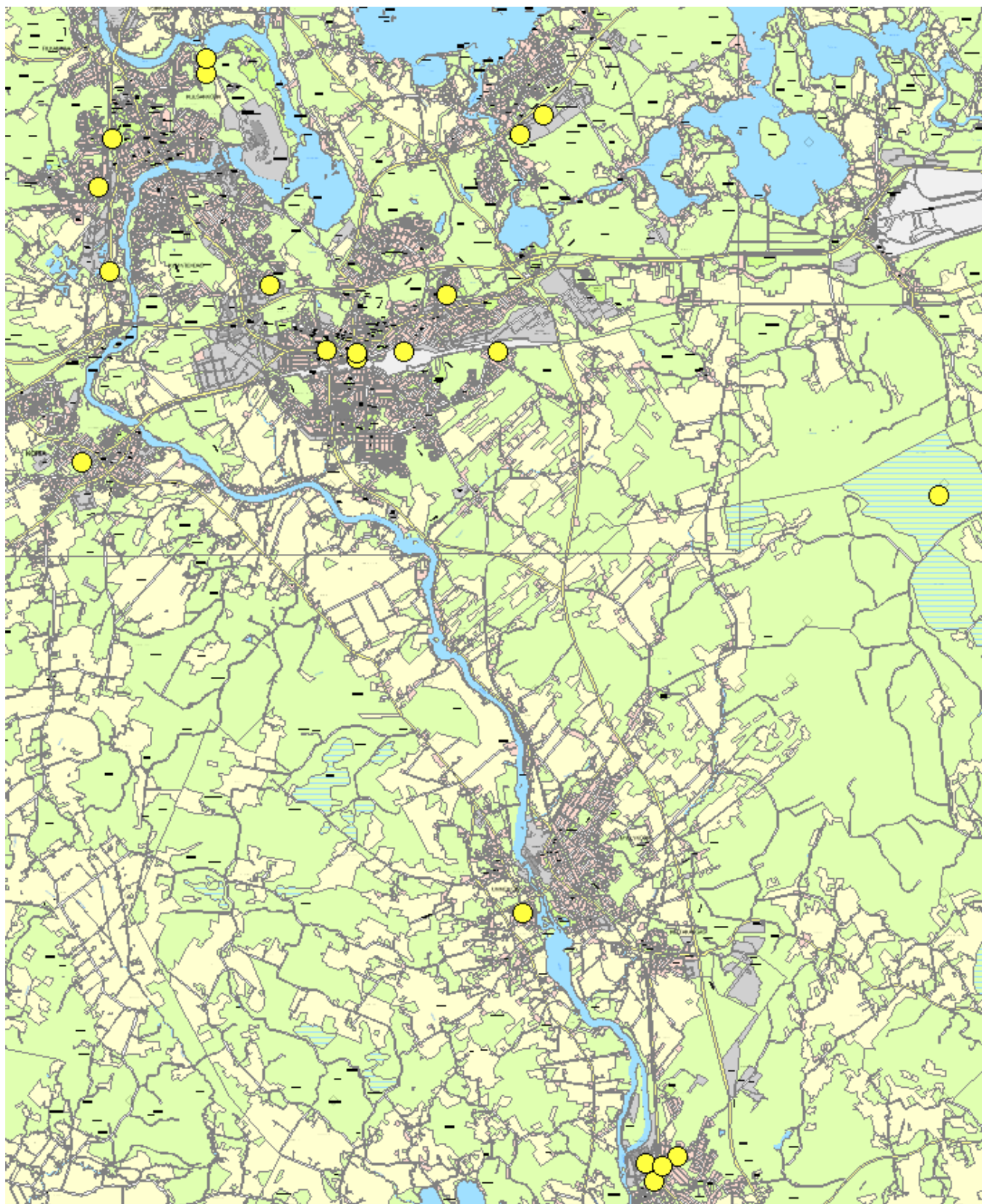
”Muu, mikä?” melun aiheuttajana (kuva 12) on kirjattu vapaissa vastauksissa pääasiassa kuvauksella ”mopopojat”. Lisäksi näihin on kirjattu melun aiheuttajiksi junaliikenne sekä yksittäisissä vastauksissa mm. kaupungit, naapurit, haukkuvat koirat, harmaat lokit, ravirata/hevoset, kirkon ja kaupungintalon kellot, veneranta ja lentomelu.

Kuva 12. Meluisat paikat, aiheuttajana ”Muu, mikä?” (violetti pallo).

Paikannukset, joissa melun aiheuttajana teollisuus

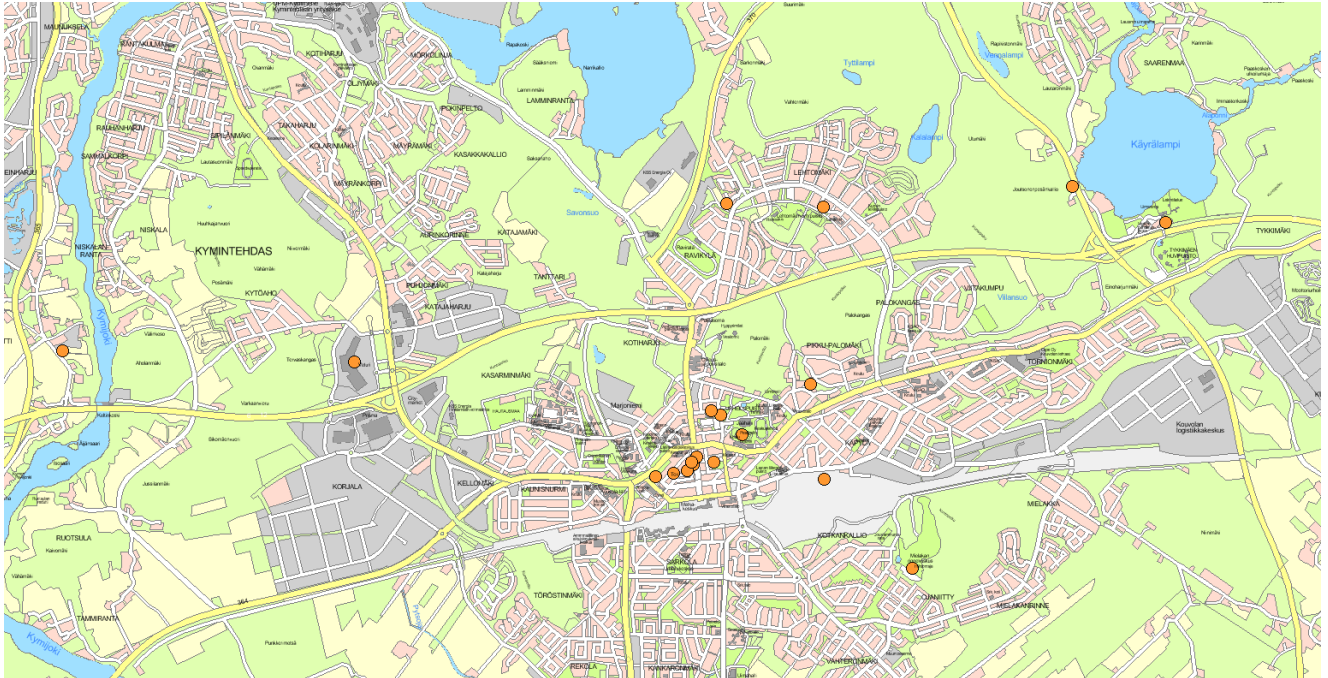
Teollisuuden aiheuttamiin melupaikannuksiin (kuva 13) on kuvailuissa kirjattu alueen paperiteollisuuden kohteita, jätealan yrityksiä ja ylipäättään ymmärrettävästi alueen suurimpia teollisuuskohteita. Muutamia pieniä yksittäisiä teollisuusyrityksiä on myös mainittu. Osa mainituista kohteista sisältyy tekeillä olevassa meluselvityksessä teollisuuskohteisiin, joissa tehdään melumittauksia, joten niiden melutilanteeseen tullaan perehtymään sitä kautta tarkemmin.

Kuva 13. Meluisat paikat, aiheuttajana teollisuus (keltainen pallo).

Paikannukset, joissa melun aiheuttajana viihde ja vapaa-aika

Viihde- ja vapaa-ajan tapahtumien paikannusten (kuva 14) kuvailuissa aiheuttajaksi on kirjattu mm. ravintoloita, urheilupuiston alueella äänentoistolaitteet, laskuvarjohyppytoiminta sekä Käyrälammen, Tykkimäen ja Mielakan tapahtumat. Kuvan 14 karttarajauksen ulkopuolelta on tehty yksittäinen vapaa-ajan tapahtuman paikannus Utin lentokentälle.

Kuva 14. Meluisat paikat, aiheuttajana viihde- ja vapaa-ajan tapahtumat (oranssi pallo).

Paikannukset, joissa melun aiheuttajana moottorirata

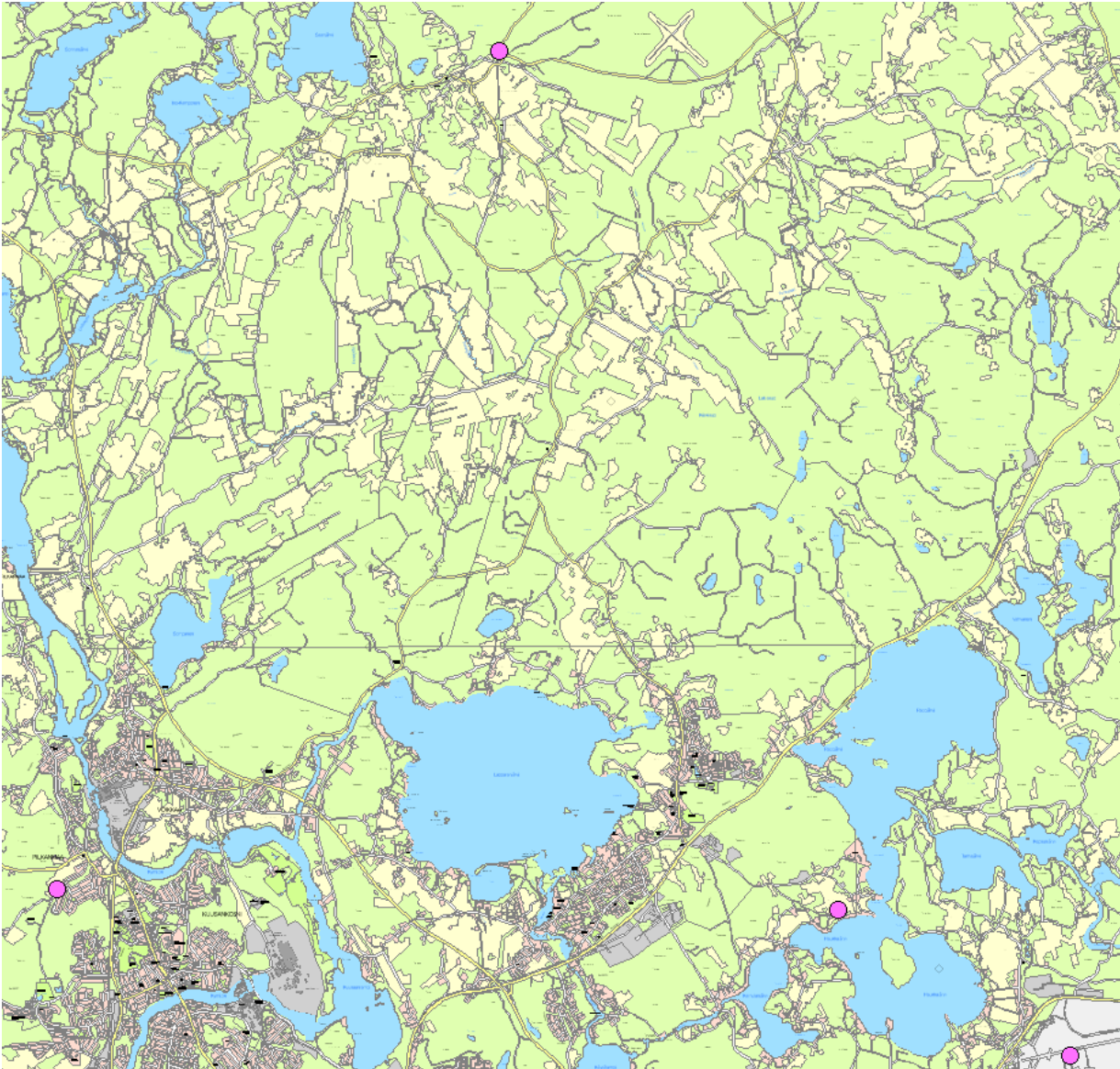
Moottoriratojen osalta ei ole annettu tarkempia kuvauksia, mutta kartalla (kuva 15) tarkasteltuna kaikki paikannukset kohdistavat meluhaitan Tykkimäen moottoriradan toiminnasta aiheutuvaksi.

Kuva 15. Meluisat paikat, aiheuttajana moottorirata (tummanpunainen pallo).

Paikannukset, joissa melun aiheuttajana ampumarata

Ampumaratojen toiminnasta aiheutuvasta melusta (kuva 16) tehtiin vain neljä paikannusta, mistä voisi päätellä, että ampumaratojen toimintaa ei yleisesti ottaen ilmeisesti koeta kovin häiritseväksi. Selänpäähän kirjattu ampumaratapaikannus on mitä todennäköisimmin virheellinen. Paikannuksessa aiheuttajaksi on kirjattu sekä liikenne että ampumarata ja sanallisessa osiossa on mainittu vain junarata haitan aiheuttajaksi. Kyseisessä paikannuskohdassa ei myöskään ole tiedossa olevaa ampumarataa.

Kuva 16. Meluisat paikat, aiheuttajana ampumarata (pinkki pallo).

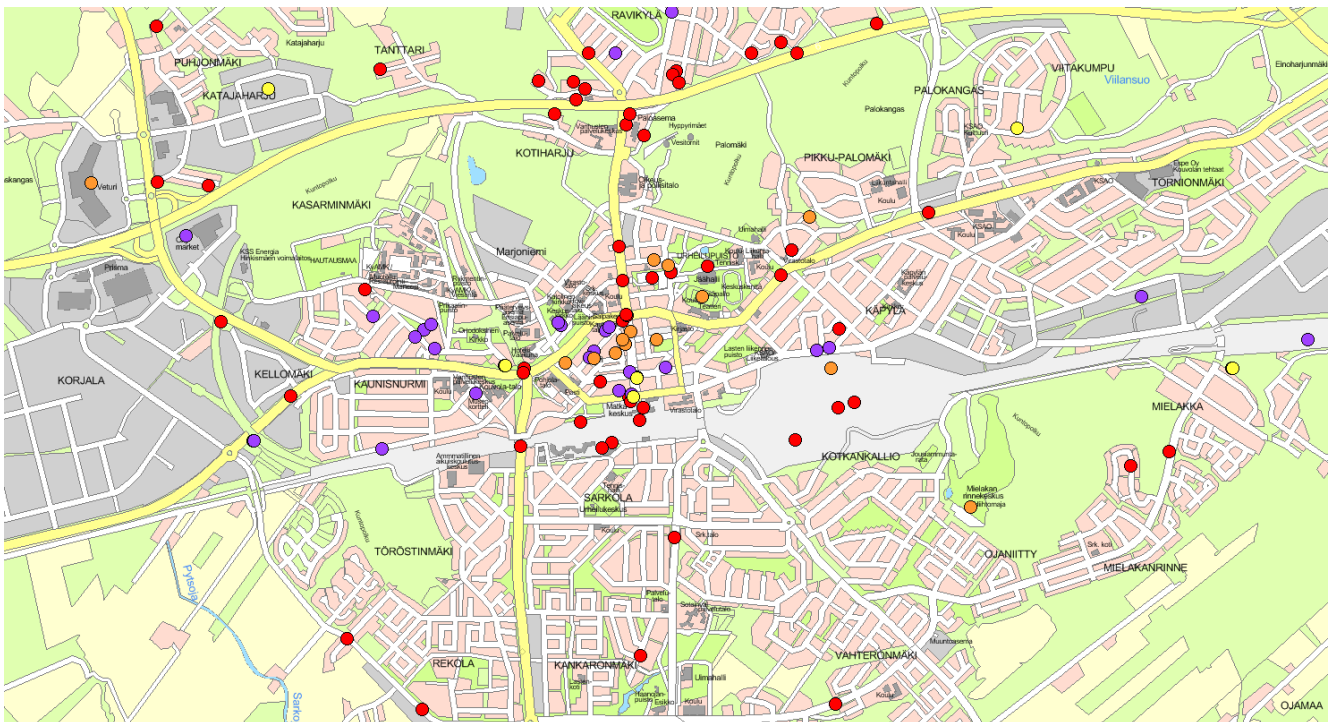
7.2. Meluisan paikan paikannukset karttarajauksittain

Kuvissa 17–20 kaikki meluisan paikan paikannukset aiheuttajasta riippumatta on kuvattu alueittain neljällä eri karttarajauksella: Kouvolan keskusta, Kuusankoski, Valkeala ja Myllykoski-Anjala.

Kuvissa eri melun aiheuttajat on kuvattu eri väreillä seuraavasti:

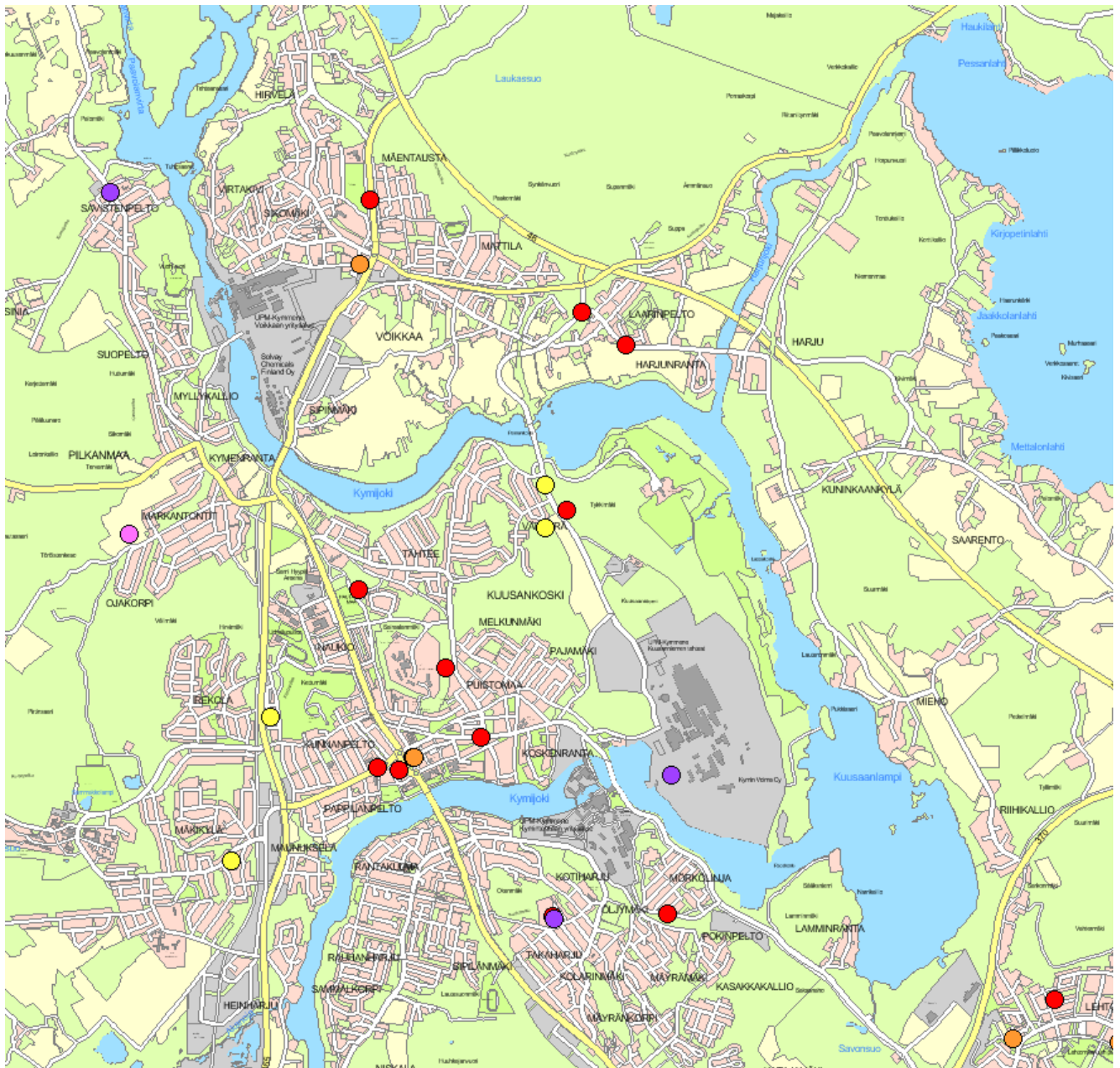
- punainen = liikenne
- violetti = ”Muu, mikä?”
- keltainen = teollisuus
- oranssi = viihde- ja vapaa-ajan tapahtumat
- tummanpunainen = moottorirata
- pinkki = ampumarata

Kouvolan keskustan alueella (kuva 17) melun aiheuttajaksi koetaan pääasiassa liikenne (VT 6:n autoliikenne, ”katuralli” ja junaliikenne), viihde ja vapaa-aika sekä ”Muu, mikä?” -kategoriasta lähinnä ”mopopojat”.

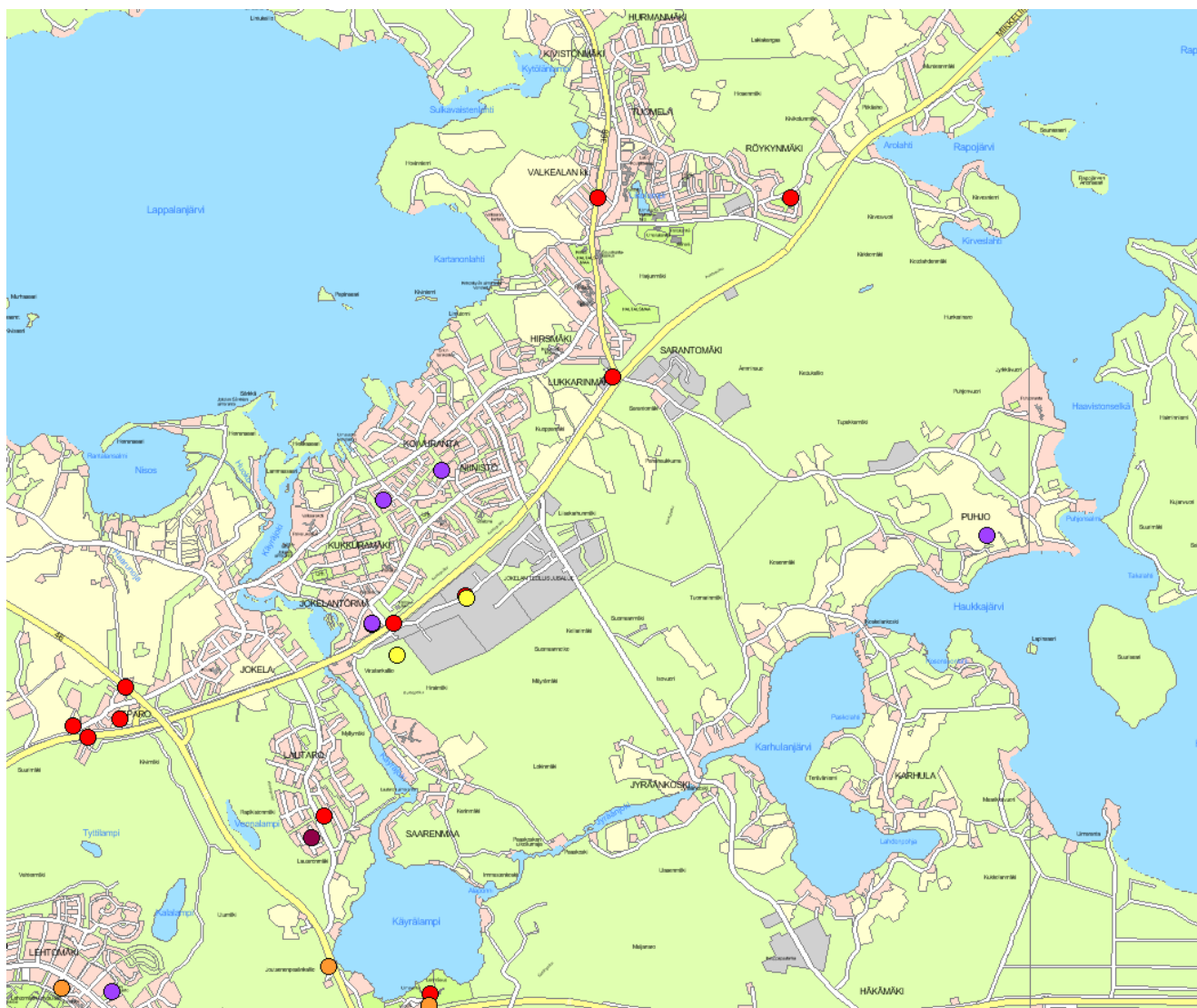
Kuva 17. Meluisat paikat, Kouvolan keskusta.

Kuusankoskella (kuva 18) melun aiheuttajaksi koetaan pääasiassa liikenne (ajoneuvot ja raskas liikenne), teollisuus sekä viihde ja vapaa-aika.

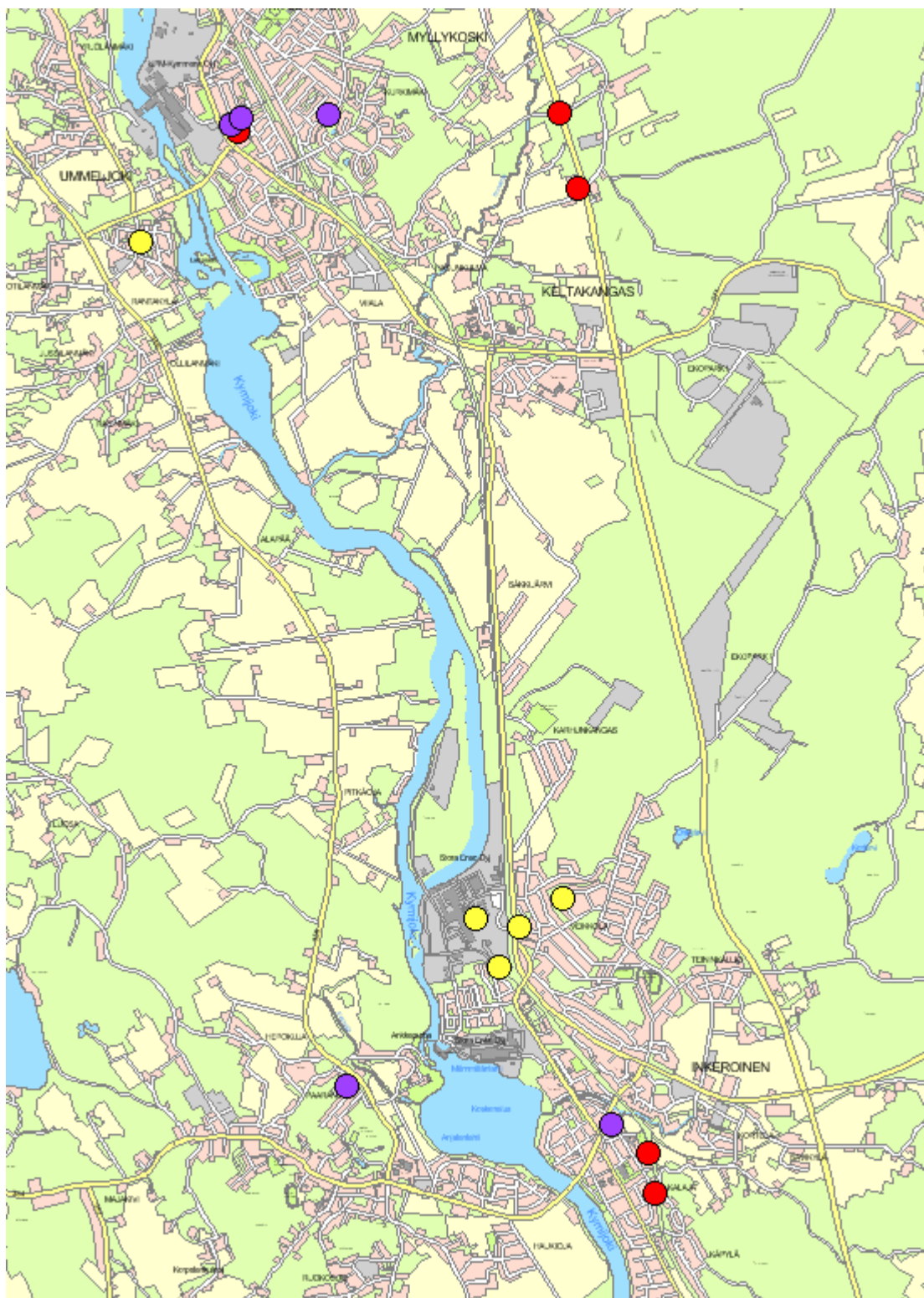
Kuva 18. Meluisat paikat, Kuusankoski.

Valkealassa (kuva 19) melun aiheuttajaksi on kirjattu enimmäkseen myöskin liikenne (VT 15), mutta myös teollisuutta sekä ”Muu, mikä? -kategoriassa nuoriso, koirat ja lentomelu.

Kuva 19. Meluisat paikat, Valkeala.

Myllykoskella ja Anjalassa (kuva 20) meluhaittaa aiheuttavat lähinnä liikenne ja teollisuus sekä ”Muu, mikä?” -kategoriassa mm. ”mopopoijat” ja koirat.

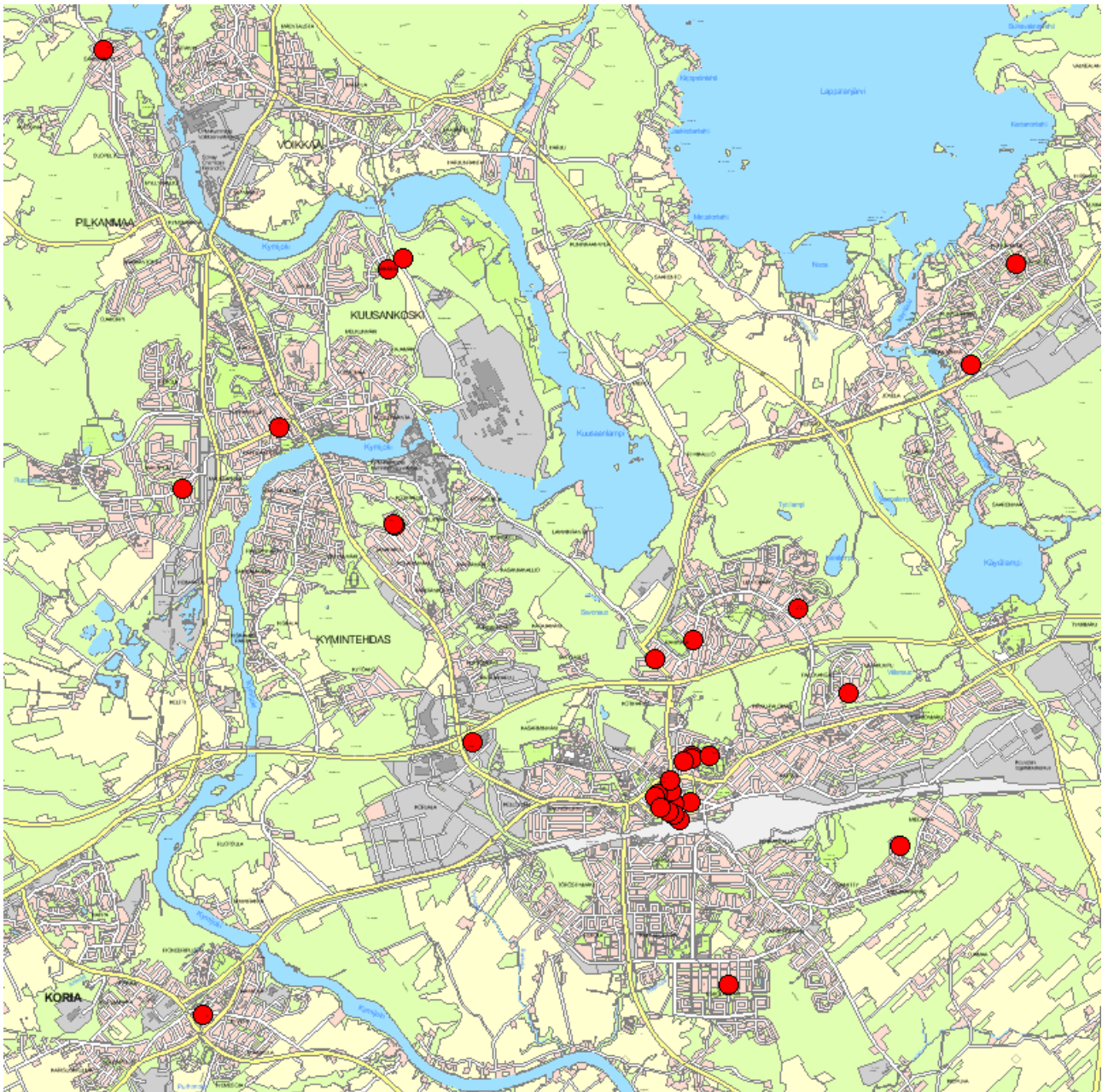
Kuva 20. Meluisat paikat, Myllykoski-Anjala.

7.3. Meluisan paikan paikannukset erityistapauksissa

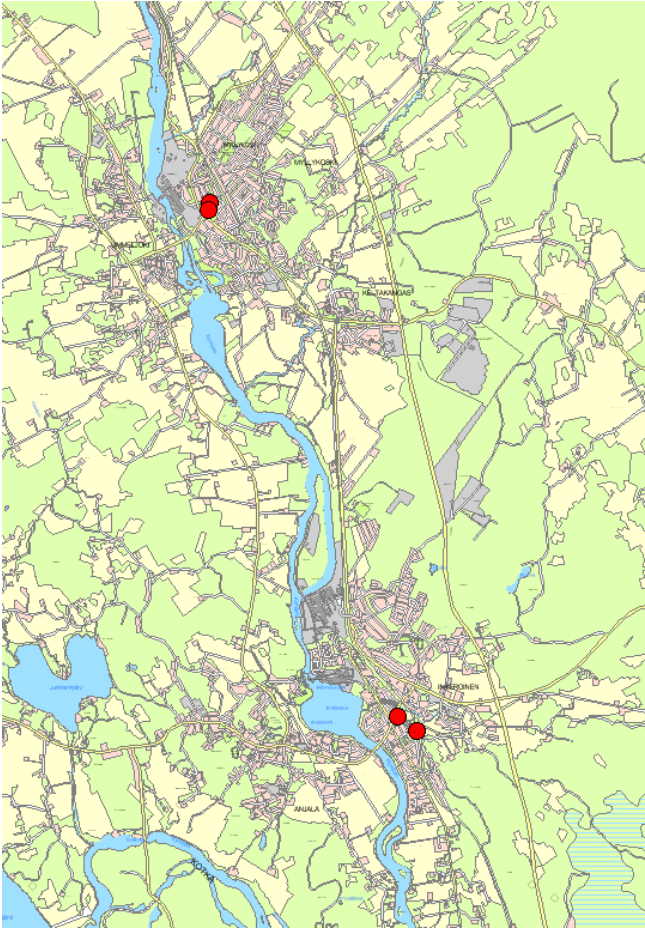
Kyselyn vastauksista haluttiin poimia karttaesityksiksi myös muutamat sellaiset tekijät, jotka esiintyivät vastauksissa useasti. Näitä ovat ”mopopoijat”, junaliikenne ja toive meluvallista.

Paikannukset, joissa mainittu ”mopopoijat”

”Muu, mikä?” -vastauksista esiin nousi ylivoimaisesti voimakkaimmin esiin ”mopopoijat”. Nämä paikannukset on esitetty seuraavissa kuvissa kahdella eri karttarajauksella: Kouvola-Kuusankoski-Valkeala (kuva 21) sekä Myllykoski-Anjala (kuva 22).

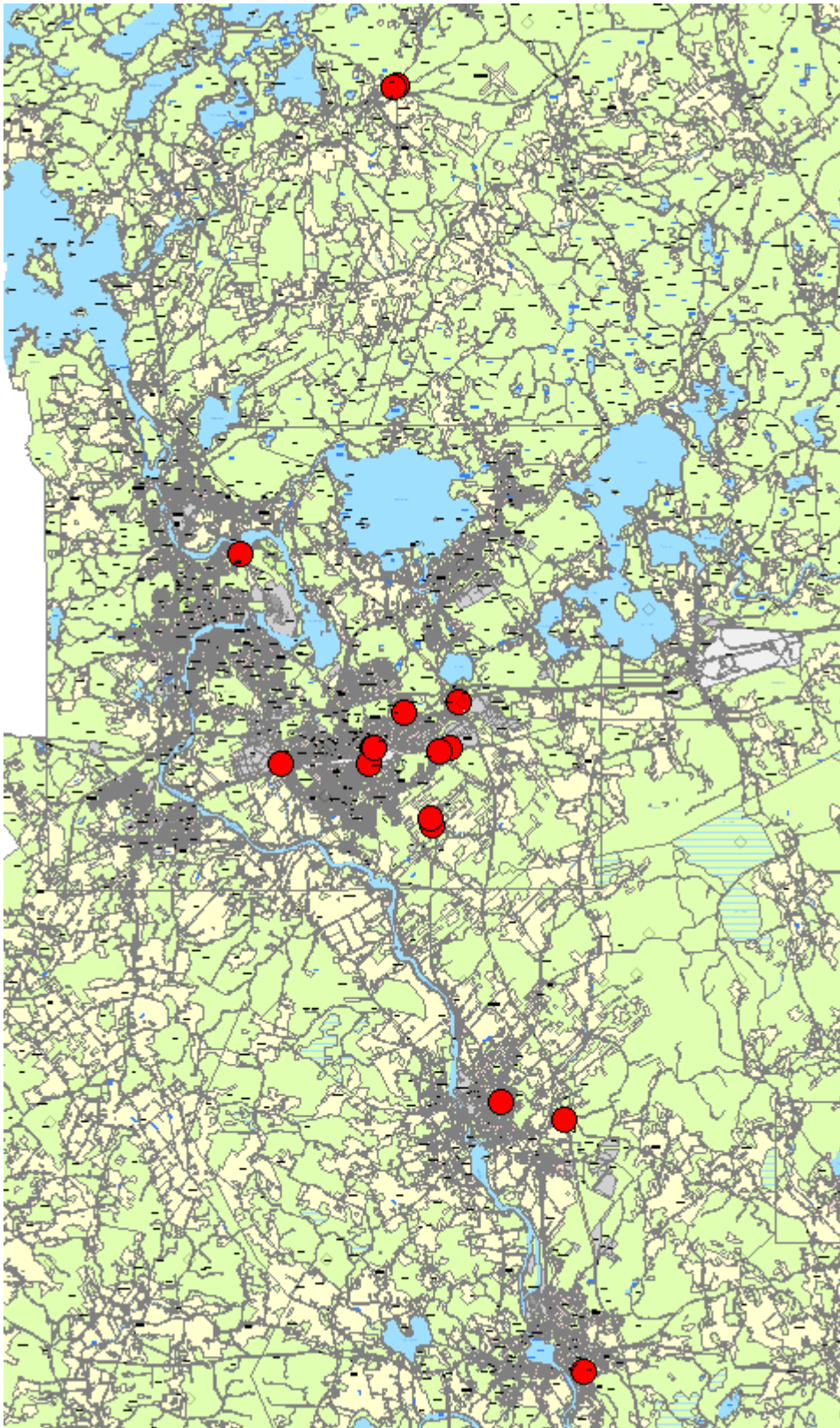
Kuva 21. Meluisat paikat, ”mopopoijat”, Kouvola, Kuusankoski ja Valkeala.

Kuva 22. Meluisat paikat, ”mopopojat”, Myllykoski-Anjala.

Paikannukset, joissa mainittu rautatie/junaliikenne

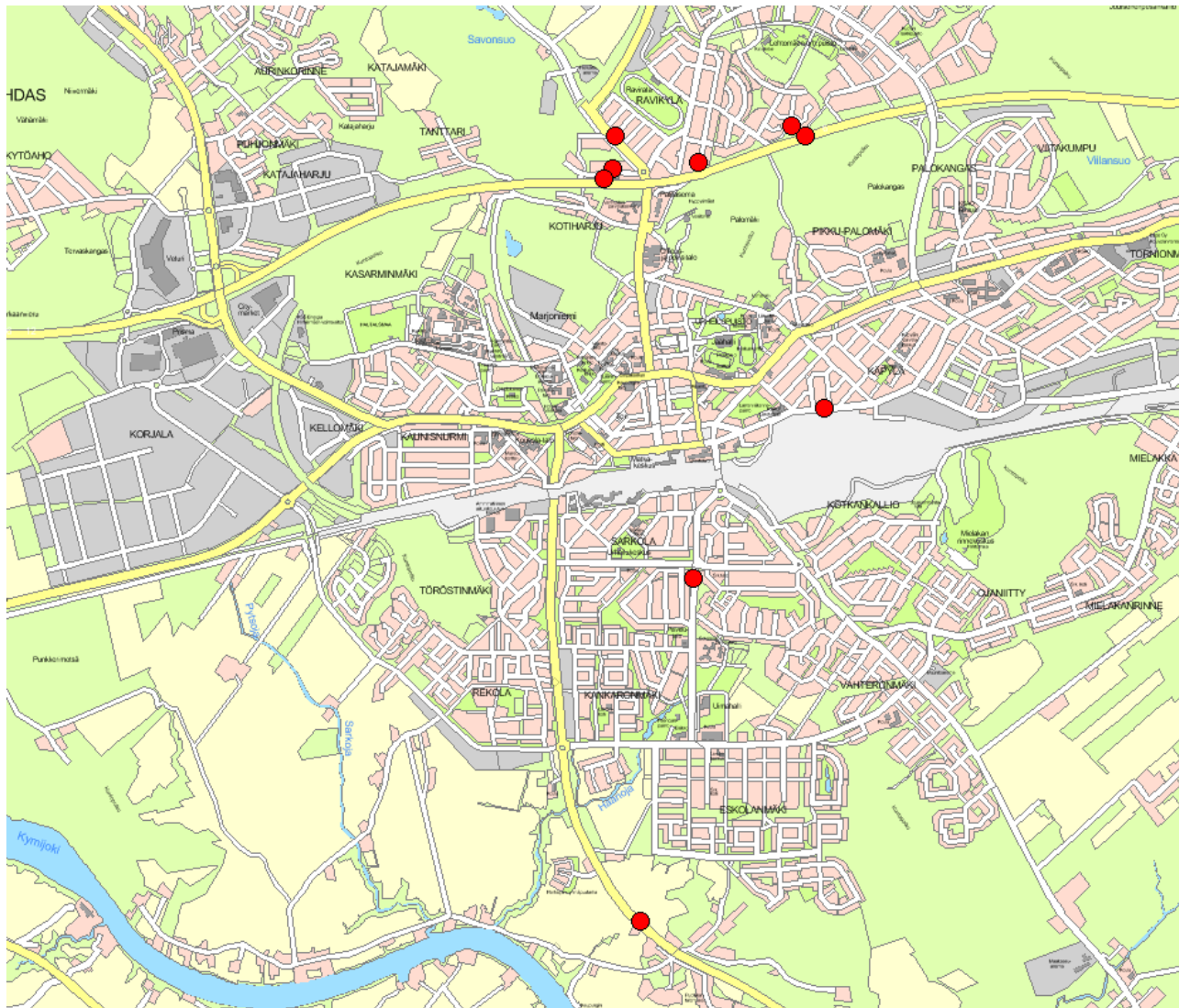
"Muu, mikä?" -vastauksista nousi selkeästi esiin myös rautatien ja junaliikenteen aiheuttama melu. Nämä paikannukset on esitetty alla kuvassa 23.

Kuva 23. Meluisat paikat, rautatie/junaliikenne.

Paikannukset, joissa mainittu toive meluvallista

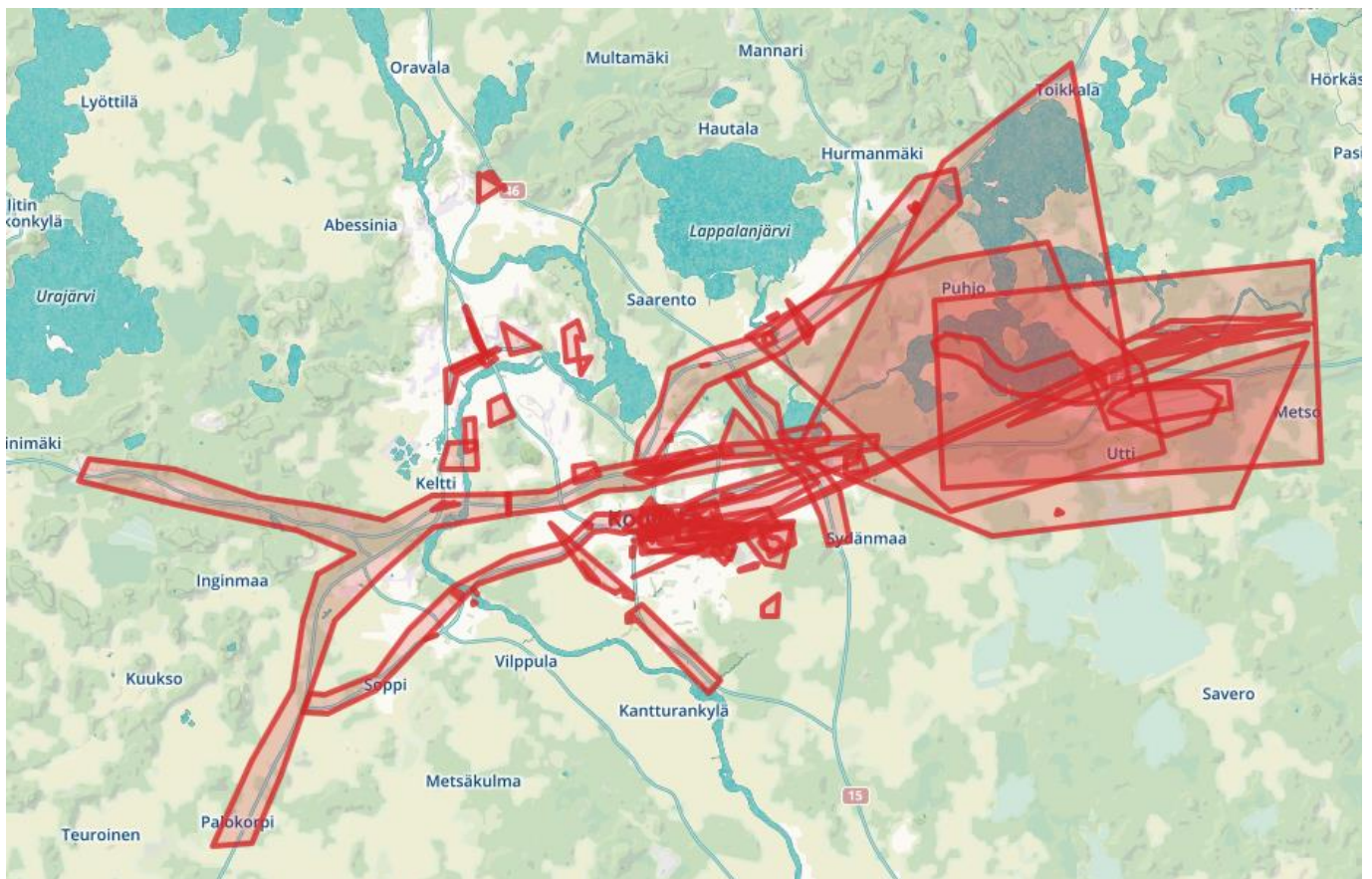
Yhdeksän paikannuksen yhteyteen oli vapaaseen kuvausosaan kirjattu esiin toive meluvallista. Nämä paikannukset on esitetty alla kuvassa 24.

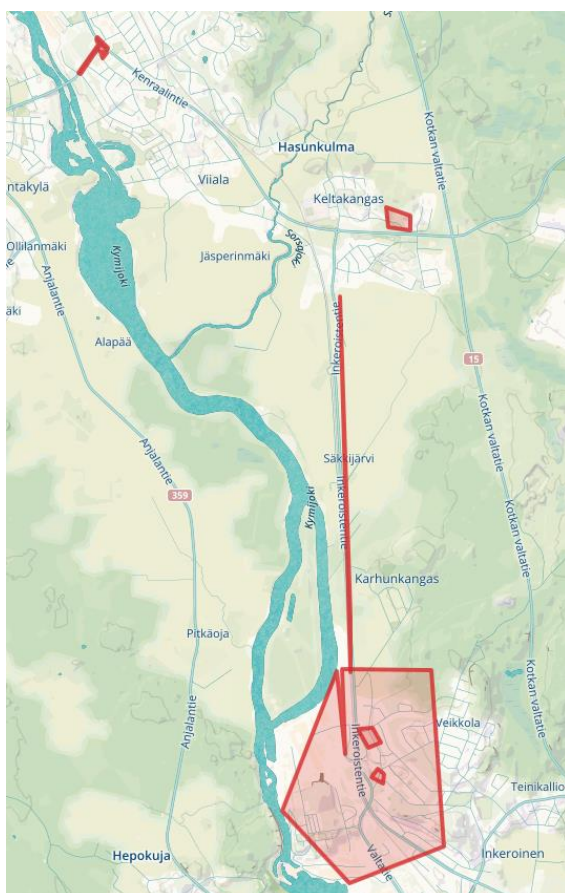
Kuva 24. Meluisat paikat, toive meluvallista.

8. Meluisat alueet

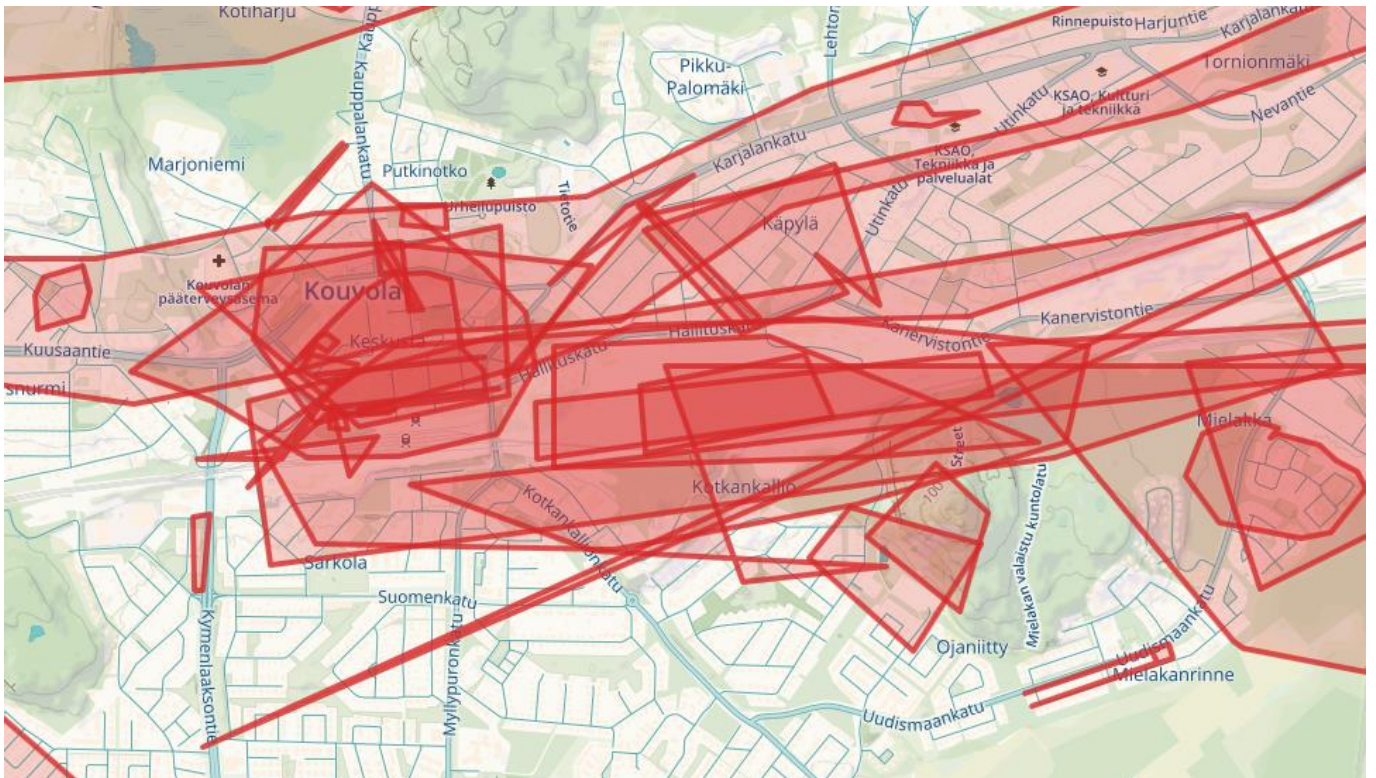
Meluisille alueille tehtiin paikannuksia kaikkiaan 96 kpl. Meluisia alueita paikannettiin eteläiseen Kouvolaan yksittäisinä merkintöinä Anjalaan ja Myllykoskelle. Suurin osa paikannuksista on tehty kuitenkin Kouvola-Kuusankoski-Valkeala -alueelle. Alueiden rajaustavoista voi päätellä, että osassa paikannuksista on virheellisiä viivoja, mistä johtuen alueiden tulkinta on osin vaikeaa. Tällöin tarkemmassa tarkastelussa tukeudutaan enemmän mahdollisesti annettuun sanalliseen kuvailuun kohteesta.

Kuva 25. Meluisat alueet, Kouvola.

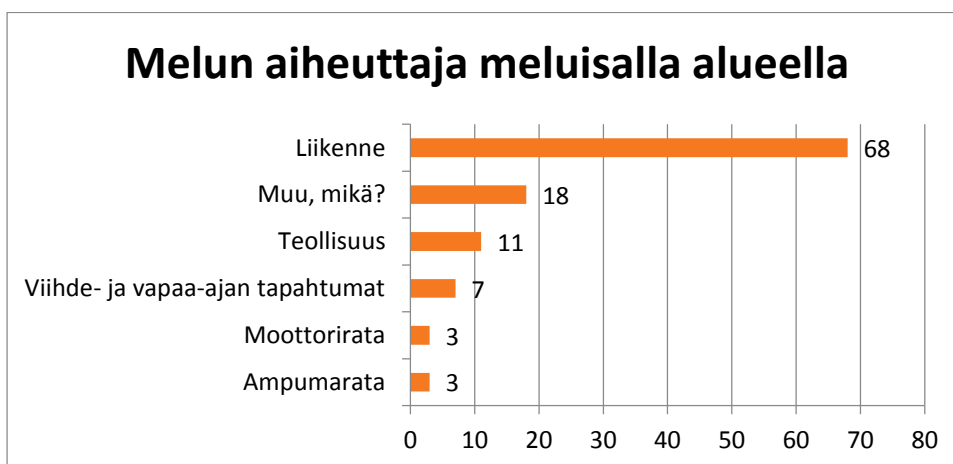
Kuva 26. Meluisat alueet, Anjala-Myllykoski.

Kuva 27. Meluisat alueet, Kouvolan keskusta.

Meluisalla alueella melun aiheuttajaksi on meluisien paikkojen tavoin koettu pääasiassa liikenne: 68 paikannusta 96:sta (kaavio 4). Liikenteen osalta kohteita on pääasiassa merkitty valtateiden ja junaradan varsille sekä aivan Kouvolan ja Kuusankosken keskusta.

Toiseksi eniten 18 kpl paikannuksista on kirjattu aiheuttajaksi ”Muu, mikä?”. Vapaista vastauksista poimittuna tällöin melun aiheuttaja on pääasiassa ollut – samoin kuin meluisissa paikoissa – ”mopopojat” sekä lisäksi esim. lentomelu, ravierata, laskettelukeskus ja huvipuisto.

Kaavio 4. Melun aiheuttaja meluisalla alueella.

Myös meluisan alueen paikannuksissa melun aiheuttajia (110 kpl) on yhteensä enemmän kuin melun paikannuksia yhteensä (96 kpl), koska samalle melualueen paikannukselle on voinut asettaa useamman eri melun aiheuttajan.

Yhteenveto

PehmoGIS-asukaskyselyyn vastasi 310 henkilöä ja paikannuksia tehtiin 520 kpl. Kysely toteutettiin aikavälillä 1.5.–30.6.2015.

Hiljaisia paikkoja merkittiin 154 kpl. Paikannuksista nousevat esiin erityisesti luontopolut, kuntoradat ja muut lähivirkistysalueet. Hiljaisissa paikoissa on myös paikannettu aivan välittömästi oman asuinpaikan lähialueita, kuten ”oma piha” tai kokonaisia asuinalueita.

Hiljaisia alueita kirjattiin kyselyssä kaikkiaan 64 kpl. Myös näistä paikannuksista nousevat esiin erityisesti luontopolut, kuntoradat ja muut lähivirkistysalueet.

Meluisia paikkoja paikannettiin yhteensä 206 kpl. Näissä melun aiheuttajaksi kirjattiin liikenne 129 kpl, ”Muu, mikä?” 47 kpl, teollisuus 23 kpl, viihde- ja vapaa-ajan tapahtumat 22 kpl, moottoriradat 7 kpl ja ampumaradat 4 kpl.

Liikenteen aiheuttamaa melua kirjattiin aiheutuvaksi erityisesti VT15 ja VT6 liikenteestä, keskustojen katuliikenteestä, tehtaille suuntautuvasta raskaasta liikenteestä tai nopeusrajoitusten noudattamatta jättämisestä. ”Muu, mikä?” melun aiheuttajaksi kirjattiin pääasiassa ”mopopoijat” ja junaliikenne. Teollisuuden aiheuttaman melun aiheuttajaksi kirjattiin ymmärrettävästi alueen suurimpia teollisuuskohteita. Viihde- ja vapaa-ajan tapahtumissa aiheuttajaksi kirjattiin mm. ravintolat, urheilupuisto, laskuvarjohyppytoiminta sekä Käyrälammen, Tykkimäen ja Mielakan tapahtumat. Moottoriratojen ja ampumaratojen osalta kirjauksia tuli vain vähän.

Alueellisessa tarkastelussa Kouvolan keskustan alueella melun aiheuttajaksi koetaan pääasiassa liikenne, viihde ja vapaa-aika sekä ”mopopoijat”. Kuusankoskella melun aiheuttajina ovat liikenne, teollisuus sekä viihde ja vapaa-aika, Valkealassa samoin liikenne, teollisuus sekä nuoriso, koirat ja lentomelu sekä Myllykoskella ja Anjalassa liikenne, teollisuus, ”mopopoijat” ja koirat.

Meluisia alueita kirjattiin kyselyssä kaikkiaan 96 kpl ja pääasiassa nämä aiheutuvat liikenteestä valtateiden ja junaradan varsilla sekä aivan Kouvolan ja Kuusankosken keskustoissa.

Kouvolassa 10.3.2016

Raportin laatija: Marleena Naukkarinen